

Sigorta Tahkim Komisyonuna bağlı sigorta hakemlerinin atadığı ve ücretlerinin başvuru sahibince bilirkişinin hesabına yatırıldığı durumlarda Komisyonunun gelir vergisi tevkifat yapma ve damga vergisi sorumluluğu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.18.01-002.01-821
Tarih	24.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.18.01-002.01-821

24/06/2011

Konu : Sigorta Tahkim Komisyonuna bağlı sigorta hakemlerinin atadığı ve ücretlerinin başvuru sahibince bilirkişinin hesabına yatırıldığı durumlarda Komisyonunun tevkifat yapma ve damga vergisi sorumluluğu

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, Komisyonunuza bağlı çalışan sigorta hakemlerinin atadığı ve ücretlerinin başvuru sahibi tarafından doğrudan bilirkişinin hesabına yatırıldığı durumlarda Komisyonunuzun bu ücretlere tevkifat yapıp yapmayacağı ile damga vergisi sorumluluğunun bulunup bulunmadığı hakkında görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde "ücret işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara, hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir" şeklinde tanımlanmış olup, aynı maddenin 5 numaralı bendinde ise "Bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatlerin" de ücret sayılacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanunun işverenin tarifi başlıklı 62 inci maddesinde "işverenler, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişilerdir. (2361 sayılı kanunun 44.maddesiyle değişen fıkra) 61 inci maddenin 1 ila 6 numaralı bendlerinde yazılı ödemeleri yapanlar bu kanunda yazılı ödevleri yerine getirmek bakımından işveren hükmündedir." denilmektedir.

Öte yandan, aynı kanunun 94 üncü maddesinde "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bendlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada istihkak sahiplerinin gelir vergisine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1-Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden, (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104 üncü maddelere göre... Vergi tevkifatı yaparlar" denilmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, bilirkişilere Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kurumlarca nakden veya hesaben yapılan ücret ödemeleri sırasında tevkifat yapılması gerekmektedir. Ancak söz konusu olayda bilirkişilere ücret ödemesi başvuru sahipleri tarafından yapıldığından, komisyonunuzca bilirkişilere nakden veya hesaben ücret ödemesinde bulunulmadığından tevkifat yapılması gerekmemektedir. Söz konusu bilirkişilerin elde ettikleri ücretlerin, Gelir Vergisi Kanununun 95 inci maddesi uyarınca yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerektiği tabiidir.

Diğer taraftan, damga vergisinin konusunu 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtlar oluşturmakta olup, tarafınızca hizmet erbabına hizmet karşılığı yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kağıtların anılan tabloda yer alan IV/1-b fıkrasına göre damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir. Diğer taraftan, sigorta hakemleri tarafından atanan bilirkişilere ücret ödemesinin doğrudan başvuru sahipleri tarafından bilirkişilerin hesabına yapıldığı durumda, tarafınızca düzenlenmeyen söz konusu ödemeye ilişkin kağıtlara ait damga vergisi yönünden tevkifat yapma yükümlülüğünüz bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026